

Kirjallinen kysymys KK 9/2017 vp

Emma Kari vihr

Kirjallinen kysymys saamelaisten oikeuksien parantamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Valtioneuvoston kanslian tammikuussa julkaisemassa tutkimuksessa saamelaisten oikeuksien toteutumisesta todetaan, että Suomen tulisi viipymättä parantaa saamelaisten oikeuksia. Kyseessä on kansainvälinen oikeusvertaileva tutkimus, joka antaa uutta tietoa sekä kansainvälisen alkuperäiskansaoikeuden kehityksestä että siitä, miten muissa valtioissa on ratkaistu alkuperäiskansojen oikeuksiin liittyviä kysymyksiä.

Kansainvälisen työjärjestön ILO:n (International Labour Organization) sopimus nro 169 vuodelta 1989 on ainoa kansainvälinen oikeudellisesti sitova sopimus, jossa säädetään erityisesti alkuperäiskansojen oikeuksia koskevista vähimmäisvaatimuksista. Sopimuksen tarkoituksena on myöntää alkuperäiskansojen tarpeet sekä yksilöinä että kansana sekä taata heille samat oikeudet, jotka muulla väestöllä jo on. Sopimus 169 tuli kansainvälisesti voimaan 5.9.1991, mutta Suomi ei ole ratifioinut sopimusta.

Suomi on jo sitoutunut saamelaisten alkuperäiskansa-aseman ja itsemääräämisoikeuden turvaamiseen perus- ja ihmisoikeuksien mukaisesti. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Saamelaisten oikeuksien parantamisen tulisi tapahtua korjaamalla nykyistä lainsäädäntöä sekä ottamalla saamelaisia osaksi heitä koskevaan päätöksentekoon huomattavasti entistä kattavammin.

Valtioneuvoston kanslian tilaama "Saamelaisten oikeuksien toteutuminen: kansainvälinen oikeusvertaileva tutkimus" sisältää kansallisia suosituksia, joilla saamelaisten oikeuksia voidaan parantaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä saamelaisten oikeuksia koskevan tutkimuksen suositusten toteuttamiseksi?

Helsingissä 6.2.2017

Emma Kari vihr